

Lakialoite 111

Aapo Saari /kesk ym.: Lakialoite laiksi kotitaloustyön työllistämis-
vähennyksestä

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa ehdotetaan kotitaloustyön työllistämisvähennysoikeuden ulottamista koko maahan. Lisäksi aloitteessa ehdotetaan verovähennysoikeuden korottamista nykyisestä 5 000 markasta ensi vaiheessa 10 000 markkaan kotitaloutta kohden vuodessa. Verovähennysoikeutta esitetään vähennettäväksi ensisijaisesti valtiolle

suoritettavasta verosta ja toissijaisesti kunnalle suoritettavasta verosta. Voimassa olevaa lakia esitetään muutettavaksi myös niin, että lasten kotihoidontuki tai saatu omaishoidontuki ei ole esteenä verovähennyksen tekemiselle. Lakia esitetään pysyväksi.

PERUSTELUT

Kotien työllistämismahdollisuuksien kautta voidaan luoda uusia työpaikkoja, vähentää harmaata taloutta ja helpottaa perheiden arkipäivää. Verokannustimella on mahdollista luoda arvioiden mukaan ainakin 20 000—30 000 uutta työpaikkaa.

Kotitalouksien työllistämistä edistetään lailla kotitaloustyön väliaikaisesta verotuesta ja lailla kotitaloustyön väliaikaisesta tukijärjestelmästä lokakuun alusta lähtien. Alusta lähtien ongelmana on ollut, että kokeiluja suoritetaan vain osassa maata. Erityisen kohtuutonta on se, että osassa maata voidaan tehdä verovähennys ja osassa maata verotus on korkeampi. Koko maata tulee kohdella molempien tukijärjestelmien osalta samalla tavalla. Kotitalouden työllistämisvähennys tulee voida tehdä koko maassa ensi vuoden alusta lähtien.

Nykyisen lain mukaan kotitalouden työllistämisvähennys voidaan tehdä vain valtion verotuksessa. Vähennys tulee voida tehdä myös toissijaisesti kunnallisverotuksessa, jotta pienituloiset verovelvolliset pääsevät vähennyksen piiriin. Veromenetykset on kompensoitava kunnille täysimääräisesti. Nyt lain mukaan saatu lasten kotihoidontuki ja saatu omaishoidontuki ovat esteenä verovähennysoikeuden tekemiselle. Tämä este tulee poistaa.

Laki on tarkoituksenmukaista esittää pysyväksi ensi vuoden alusta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että Eduskunta hyväksyisi seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

kotitaloustyön työllistämisvähennyksestä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Vähennykseen oikeuttava työ

Tämän lain perusteella myönnetään valtion tuloverosta vähennys (kotitalousvähennys) yksityisen tavanomaisen kotitalous-, hoiva- tai hoitotyön sekä asunnon kunnossapito- tai perusparannustyön perusteella.

Tavanomaisena hoiva- ja hoitotyönä ei pidetä sellaisia terveyden- ja sairaudenhoitopalveluja, joiden myynti on arvonlisäverolain (1501/1993) 34—36 §:ssä säädetty verovapaaksi. Asunnon kunnossapitotyönä ei pidetä kodin koneiden ja laitteiden korjaus- tai asennustyötä.

2 §

Kotitalousvähennykseen oikeuttavan työn tekemispaiikka

Kotitalousvähennykseen oikeuttava työ on tehtävä verovelvollisen asunnossa tai vapaa-ajan asunnossa.

3 §

Tukien vaikutus vähennykseen

Vähennystä ei myönnetä asunnon kunnossapito- tai perusparannustyön perusteella, jos asunnon korjaukseen on myönnetty valtion varoista korjausavustusta. Vähennyksen myöntämistä ei kuitenkaan estä työllisyysasetuksen 6 luvun nojalla yrittäjäksi ryhtyvälle myönnetty työllistämistuki.

4 §

Vähennyksen perusteena olevat kustannukset

Verovelvollinen saa vähentää maksamansa työnantajan sosiaaliturvamaksun, pakollisen työeläkemaksun, tapaturmavakuutusmaksun, työttömyysvakuutusmaksun ja ryhmähenkivakuutusmaksun hänelle määrättävästä valtion tuloverosta. Siltä osin kuin työnantajalla on oikeus periä palkansaajalta työntekijän työeläkemaksu ja työttömyysvakuutusmaksu, maksu ei ole vähennyskelpoinen.

Verovelvollinen saa myös vähentää ennakko-

nakkoperintärekisteriin merkitylle veronalaista toimintaa harjoittavalle maksetusta työkorvauksesta 40 prosenttia.

5 §

Kotitalousvähennyksen enimmäismäärä ja vähennyksen tekeminen

Kotitalousvähennys tehdään valtion tuloverosta, ja sen enimmäismäärä on 10 000 markkaa vuodessa. Vähennys tehdään valtion tuloverosta tehtävien muiden vähennysten jälkeen. Se osa työllistämisvähennyksestä, jota ei ole vähennetty valtiolle tulevasta tuloverosta, vähennetään verovelvollisen kunnallisverosta.

6 §

Kotitalousvähennyksen myöntäminen puolisoille

Puolisoista kotitalousvähennys myönnetään sille puolisolle, jonka valtion tulovero on verosta tehtävien vähennysten jälkeen suurempi. Siltä osin kuin puolison tulovero ei riitä vähennyksen tekemiseen, vähennys voidaan tehdä toisen puolison tuloverosta.

7 §

Vähennyksestä annettava selvitys

Verovelvollisen on annettava selvitys vähennysvaatimuksen perusteista. Lisäksi palkansaajan tai työkorvauksen saajan on annettava kotitalousvähennystä vaativalle verovelvolliselle ilmoitus, ettei hänen tiedossaan ole 4 §:ssä tarkoitettua estettä.

8 §

Kotitalousvähennyksen vaatimisen ajankohta

Kotitalousvähennystä on pyydetävä ennen verovelvollisen verotuksen päättymistä.

9 §

Kotitalousvähennyksen myöntäminen

Kotitalousvähennys myönnetään verotuksen toimittamisen yhteydessä. Vähennystä ei oteta huomioon ennakonpidätyksessä eikä ennakonkannossa.

10 §

Ilmoittamisvelvollisuus

Sen lisäksi, mitä verotusmenettelystä annetussa laissa säädetään sivullisen tiedonantovelvollisuudesta, tässä laissa tarkoitettu palkansaaja tai työkorvauksen saaja on velvollinen antamaan ne tiedot, jotka saattavat olla vähennyksen myöntämistä tai tutkimustoimintaa varten tarpeen.

11 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1998.

Helsingissä 16 päivänä lokakuuta 1997

Aapo Saari /kesk

Esko Aho /kesk

Jorma Huuhtanen /kesk

Timo Kalli /kesk

Mari Kiviniemi /kesk

Juha Korkea-aho /kesk

Seppo Kääriäinen /kesk

Eero Lämä /kesk

Tero Mälsä /kesk

Aino Suholä /kesk

Markku Vuorensolä /kesk

Anu Vehviläinen /kesk

Olavi Alä-Nissilä /kesk

Kauko Juhantalo /kesk

Kyösti Karjula /kesk

Annikki Koistinen /kesk

Ossi Korteniemi /kesk

Markku Lehtosaari /kesk

Hannes Manninen /kesk

Aulis Rantä-Muotio /kesk

Maija-Liisa Veteläinen /kesk

Matti Vanhanen /kesk

Maria Kaisa Aula /kesk

Anneli Jäätteenmäki /kesk

Hannu Kemppainen /kesk

Armas Komi /kesk

Markku Koski /kesk

Johannes Leppänen /kesk

Kari Myllyniemi /kesk

Vuokko Rehn /kesk

Jukka Vihriälä /kesk

Matti Väistö /kesk

